DEC 2017

Maratha Vidya Prasarak Samaj's

ADV. VITTHALRAO HANDE COLLEGE OF EDUCATION, NASHIK

(NAAC Reaccredited "A" Grade, CGPA-3.26)

&

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

Jointly Organizes

National Level Seminar On

"ADVANCED TRENDS OF ICT IN EDUCATION"

On Saturday 23 rd & 24 th December 2017

Special Issue of an International

SCHOLARLY RESEARCH JOURNAL FOR INTERDISCIPLINARY STUDIES

Impact factor SJIF 2016-6.177, ISSN 2278-8808

DR. CHANDRAKANT BORSE

Principal, College of Education, Nashik,

Gangapur Road, Nashik-422002

DR. K. S. CHAVHAN

Seminar Co-ordinator

प्राथमिक शिक्षकांच्या ICT कौशल्यांचाअध्यापनात वापर- एक अभ्यास

विद्यादेवी विमला बागुल & डॉ. संजीवनी रा. महाले

सारांश

आंतरराष्ट्रीय स्पर्धेत टिकून राहण्यासाठी माहितीसंप्रेषणतंत्रज्ञान यासारखा उत्तम पर्याय नाही. यासाठी देशपातळीवर होणा ऱ्या विविध प्र यत्नापैकी एकम्हणजे शिक्षणात माहि ती संप्रेषण तंत्रज्ञानाचावापर होय. शालेय पातळीवर डिजिटल शाळा ही संकल्पना स्वीकारण्यात आली आहे. यासाठी शाळेत आवश्यक असलेले साधनेआणि त्या साठी शिक्षकां च्या अंगीआवश्यक असलेल्याकौशल्यासाठी प्रशिक्षण यांचा विचार शासनाने केला आहे. शिक्षक शालेय स्तरावर संगणकाचावापर करतात परंतु हा बदलशिक्षणव्यवस्थेच्या बदलत्या स्वरूपानुसार केला पाहिजे. त्यातील महत्त्व पूर्ण म्हणजे बाबी म्हणजे शालेयप्रशासकीय कामकाजात , अध्ययन - अध्यापनातआणि मूल्यमापनात होय. प्राथमिक शिक्ष कांनीमाहिती संप्रेषण तंत्रज्ञानासं बंधित घेतलेल्या प्रशिक्षणाचा, त्याचाआपल्याअध्यापनात परिणामकारक वाप रआणि त्यांना आवश्यक असलेल्या तंत्रज्ञानाधिष्टीतकौशल्ययांचाअभ्यासकरण्यात आला.

प्रस्तावना : ज्याप्रमाणे दिवसेंदिवस ज्ञानाच्या कक्षा रुंदावत चाललेल्या आहेत तस -तसे जग अधिकाधिक जवळ येवू लागले आहे. या ज्ञानाचा विस्तारातील महत्त्वपूर्ण वाटा हा तंत्रज्ञानाचा आहे. औद्योगिक क्रांती पासून आजतागायत विविध क्षेत्रात तंत्रज्ञानाच्या आधारे मानवाने आपल्या प्रगतीचा वेग वाढविलेले दिसून येतो . याला शिक्षणक्षेत्र अपवाद नाही . शिक्षणक्षेत्रात तंत्रज्ञानाचा वापर वेगवेगळ्या स्वरूपाच्या / प्रकारच्या कार्यासाठी केला जात आहे . शिक्षणातील विविध नवप्रवाहाचा साकल्याने विचार केला तर असे लक्षात येते कि त्या नवप्रवाहांनुसार शिक्षकांनी देखील आप -आपल्या अंगी आणि त्याला अनुसरून असलेले कौशल्य आत्मसात करणे आवश्यक आहे . आजच्या बदलत्या तंत्रज्ञानाधिष्ठित युगात स्वत : मध्ये बदल करणे आवश्यक आहे. या बदलत्या परिस्थितीचा परिणाम म्हणून शिक्षण प्रक्रियेच्या स्वरुपात देखील बदल अपेक्षित आहेत.

शिक्षणप्रक्रियेच्यास्वरुपात बदल

- आशयाकडून → कौशल्याकडे
- शिकविण्याकडून → शिकण्याकडे
- वर्गाकडून → विद्यार्थ्याकडे
- परीक्षा/ प्रमाणपत्राकडून → जीवनावश्यकक्षमतांकडे
- ठराविकशिक्षणकाळाकडून → आजीवनशिक्षणाकडे

जेव्हा जेव्हा शिक्षण प्रक्रियेत स्वरूपात बदल अपेक्षिल जातो , तेव्हा तेव्हा ह्या बदलासाठी शिक्षक -प्रशिक्षणात बदल करणे अपरिहार्य होते . शिक्षण तंत्रज्ञाना धिष्ठित